

Geachte voorzitter,

Ik neem u graag even mee naar een land hier ver vandaan. In dat land werd een maand geleden een begrotingsvoorstel behandeld. Een voorstel met als uitgangspunt het vergroten van het geluk en welzijn van de inwoners van dat land. Klinkt als een sprookje? In Nieuw Zeeland werden geluk en welzijn van de mensen de eerste prioriteit bij het verdelen van de middelen voor de jaarbegroting. Mijn fractie heeft deze kanteling in Nieuw Zeeland met grote belangstelling gevolgd. Want is het niet totaal logisch, dat het geluk en de gezondheid van de inwoners topprioriteit is voor de overheid? Wat ons betreft is dat niet alleen logisch voor Nieuw Zeeland maar ook voor (nieuw) Zwolle.

In grote lijnen stellen we vast dat het best goed gaat met onze stad. Mensen willen in Zwolle zijn, genieten van de omgeving en zich hier vestigen. Tegelijkertijd zet deze groei juist de kwaliteiten van de stad, die maken dat mensen hier graag komen en wonen, onder druk. Dat vraagt om scherpe keuzes de komende jaren op het gebied van wonen, mobiliteit en cultuur. Keuzes die we uiteraard niet alleen als gemeente maken, maar -op z'n Zwols- samen met inwoners en met partners uit de stad. Het financiële plaatje in deze ppn is minder rooskleurig. Dat betekent dat we scherper aan de wind moeten zeilen dan gehoopt. Tegelijkertijd ligt er een ppn voor waarbij al wel belangrijke keuzes gemaakt worden. Voorzitter, graag licht ik de onderdelen uit waar mijn fractie gelukkig van wordt en stip ook onderdelen aan waarover wij nog andere ideeën hebben.

Gezonde Zwollenaren

Vooruitlopend op de hervormingsagenda, zien we dat er met deze ppn al geïnvesteerd wordt in de toegang tot zorg, in het voorkomen van zorg en het opsporen van verborgen problematiek (travers/vrijwilligerswerk). Gezond zijn, of in ieder geval binnen jouw mogelijkheden zoveel mogelijk mee kunnen doen, dat is waar het voor Groenlinks om gaat. Daarom zijn we blij dat er straks meer integraal gekeken gaat worden naar gezondheid. We zijn er in Zwolle trots op dat de zorg hier van hoog niveau is. Dat er nooit iemand buiten de boot valt. Wat GL betreft blijft dat het absolute minimale uitgangspunt. Er is een opgave op WMO, en die is pijnlijk. Maar kwaliteit blijft gewaarborgd en GroenLinks blijft daar scherp op.

In deze zorg voor mensen willen we graag een punt uitlichten. In onze stad slaapt niemand op straat, dat blijven we met de investering in de Herberg waarmaken. Wel vraagt mijn fractie zich af of de bedachte besparingen op efficiëntie en het sneller terug sturen van mensen van buiten de regio op korte termijn wel gerealiseerd kunnen worden en of dat wenselijk is. Wij vragen het college ons hierover actief over te blijven informeren. Kan de wethouder dit toezeggen?

Ook onze jeugd heeft veel baat hebben bij een hervorming waarbij meer nadruk op toegang en preventie komt te liggen. Wij geloven in de omslag naar de voorkant. Met onze investering in *preventie* versterken we de eigen veerkracht en dat van het gezin.

Maar, net als in de rest van Nederland komt ook Zwolle veel geld tekort op de jeugdzorg en dat baart ons grote zorgen. Helaas zijn er wachtlijsten, mede omdat er steeds meer een beroep gedaan wordt op de jeugdzorg. Tekorten mogen geen reden zijn dat de zorg aan de kinderen te laat komt. Wil de wethouder aangeven wat het effect is van de tekorten op Zwolse kinderen en wat er gedaan wordt om deze effecten zo klein mogelijk te maken?

Doorontwikkelen in de jeugdzorg kan alleen als er ook doorstroom mogelijk is. Nu zijn er jongeren die wellicht klaar zijn voor een volgende stap, maar die niet kunnen zetten, bijvoorbeeld in beschermd wonen. Wat GroenLinks betreft moet hier extra tijd en aandacht aan besteed worden. We horen graag van de wethouder hoe hij de komende jaren die doorstroom verder wil ontwikkelen.

Nu we de zorg in Zwolle anders gaan organiseren, is het belangrijker dan ooit om de positie van de client zo stevig mogelijk te maken. De nota van het college van vorige week over de ombudsfunctie, maakte duidelijk dat de klachtenprocedure voor inwoners goed geregeld is. Het is wel belangrijk dat de mogelijkheden voor clientondersteuning, beter onder de aandacht worden gebracht. Zeker met oog op de roerige tijden waarin het zorgstelsel in de gemeente zich bevindt, kan mijn fractie zich voorstellen dat er nog meer klachten spelen die ons onvoldoende bereiken. We willen de wethouder vragen hoe hij hier tegenaan kijkt. Wat zouden mogelijkheden zijn in het Zwolse systeem, om deze signalen over klachten en eventuele misstanden te verzamelen en te benutten voor de hervorming?

Geluk is voor GroenLinks meedoen. Daarom zijn wij blij dat volop geïnvesteerd wordt in dat meedoen. Dat zien we bijvoorbeeld terug in dat er aanvullend wordt geïnvesteerd in de hca, maar ook -in heel concreet- mensen die vanuit de bijstand willen ondernemen. We zijn in dat kader ook ontzettend blij met de extra investering in statushouders. Wel maken we ons zorgen over de ontwikkelingen bij Tiem, de organisatie lijkt moeite te hebben met de opgave die ze heeft gekregen en heeft daarvoor zelfs projecten stop moeten zetten en een vacaturestop ingelast. Graag horen wij van de wethouder of dat ook effect heeft op de cliënten van Tiem en wat de acties zijn die Tiem uitzet om de dienstverlening op gang te houden. Er is nog een onderdeel waarin we kunnen meedoen heel belangrijk vinden en dat is in dierenwelzijn. Daarbij zien wij hier ook een verband tussen dierenwelzijn en het welzijn van het baasje, en we zijn blij dat hier nadrukkelijk oog voor is. We kijken uit naar de nota dierenwelzijn later dit jaar. Wel hebben we nog een aanvullend idee om dat dierenwelzijn bij baasjes met een kleinere beurs verder te versterken. Hiertoe bereiden we samen met (oa) Swollwacht een motie voor met de vraag aan het college om te onderzoeken of er een Zwolse variant van dierenhulp voor minima kan komen.

In een gezonde stad

Voor GroenLinks is het een kleine stap van de gezonde mens naar de gezonde stad. Om goed te kunnen functioneren heb je immers een gezonde omgeving nodig. Dat begint bij een energiesysteem dat op termijn niet meer de reserves van die aarde uitput maar energieneutraal en circulair wordt. De komende jaren gaan we grote stappen zetten in de grootste verbouwing aller tijden. Met het bedrag dat nu gereserveerd is, kan het team de energietransitie begeleiden. Waar het gaat over de energietransitie gaat het vaak ook over financiering. Hoe blijft de transitie betaalbaar voor inwoners, zodat ze aangehaakt blijven. En hoe zorgen we ervoor dat we tegelijkertijd veel vaart blijven maken om de doelen te halen. We vinden dat we, zeker met het oog op de rolneming van de gemeente in grote projecten, goed moeten kijken naar welke partij wat financiert. Welke mogelijkheden zijn er om verder te versnellen, en daarbij niet als gemeente alleen de portemonnee te hoeven trekken? Welke mogelijkheden zijn er om particulieren tegemoet te komen in het helpen verbouwen? We horen graag van de wethouder hoe zij daar naar kijkt.

We zijn tevreden over de stevige ambities van dit college om onze stad verder te bestendigen tegen het veranderende klimaat. Voor ons begint een klimaatbestendiging met groen in de stad. We zijn blij met de meekoppelkansen die voor groen en recreatie gerealiseerd worden bijvoorbeeld bij spoorproject in Herfte.

Vergroening van de stad helpt ook de biodiversiteit. Door de terugloop van de biodiversiteit op het platteland, fungeert de stad ondertussen ook als een ark van Noach voor veel insecten en fauna. We roepen het college op om extra aandacht te hebben voor een stevige verankering van groen en biodiversiteit in nieuwe wijken, zoals de spoorzone. Dat kan bijvoorbeeld door stukken waar ontwikkeld wordt of die (tijdelijk) vrijvallen, slim in te zetten voor vergroening. Dan hebben wij het bijvoorbeeld over het vrijvallen van de busparkeerplaats aan de Deventerstraatweg, een grote lap asfalt in een versteende omgeving waar dringend behoefte is aan groen. Kan de wethouder aangeven hoe hij kijkt naar het vergroenen van die busparkeerplaats?

De komende jaren staat Zwolle voor een grote uitdaging door de krapte op de woningmarkt. De doorstroom stopt en onze stad dreigt op slot te raken. Het is een probleem dat niet zomaar is ontstaan, en ook niet 'even' binnen een jaartje opgelost is, maar vraagt om solide beleid en tegelijkertijd om waar mogelijk extra vaart maken. Dankzij de goede samenwerking in het Zwolse concilium versnellen we de bouw de komende jaren van 600 naar 1000 woningen per jaar. Voor GroenLinks blijft het uiteraard belangrijk dat de nieuwe woningen duurzaam gebouwd en dat voor iedereen een geschikte en betaalbare woning te vinden is.

Die bruist!

Geluk vind je ook in dat er in de stad wat te doen is. Wat mooi dus dat er structureel geïnvesteerd gaat worden in onze belangrijke grote festivals en er voor sommige festivals zelfs extra geld beschikbaar is. Mijn collega's Patrick en Eildert vroegen enkele maanden geleden aan een groep kunstenaars die in Zwolle wonen en werken, maar geen structurele subsidie van de gemeente ontvangen 'Wat zijn voorwaarden voor een gezond cultureel klimaat in een stad als Zwolle?'. Het antwoord was duidelijk: Ruimte om dingen te maken, te ontdekken, iets moois te creëren en om fouten te mogen maken. GroenLinks is heel blij met de extra broedplaatsen die er komen.

Tot slot voorzitter. Door een oproep in de Peperbus werden inwoners van Zwolle uitgenodigd hun visie te geven op deze ppn. Daar is helaas geen gebruik van gemaakt. GroenLinks wil graag de kloof tussen bestuur en inwoners kleiner maken en de drempel richting de gemeente verlagen. We willen graag nog pro-actiever ideeën en plannen van inwoners voor de stad, het gemeentehuis in trekken. Wij zouden graag inwoners de gelegenheid geven om op een vast moment in het jaar, bijvoorbeeld op de dag voor de democratie, hun idee hier in de raadszaal te komen pitchen. In Groningen zijn hier al goede ervaringen mee en hebben de pitches tot hele mooie initiatieven geleid. We zijn benieuwd wat het college vindt van dit idee.

Vaak valt geluk niet af te dwingen. Het vinden van de liefde van je leven, een goede baan, gezond zijn. Gelukkig kunnen wij in Zwolle aan een aantal basisvoorwaarden voldoen om een zo hoog mogelijk niveau van het gemiddeld bruto Zwols geluk te bereiken. Het is mooi dat we hier met deze ppn in de hand de komende jaren verder samen aan gaan werken.